

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 11 iulie 2017

privind Programul național de reformă al Țărilor de Jos pentru 2017 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2017

(2017/C 261/18)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 16 noiembrie 2016, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice pentru 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 9-10 martie 2017. La data de 16 noiembrie 2016, Comisia a adoptat, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Țările de Jos ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. În aceeași zi, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 9-10 martie 2017. La 21 martie 2017, Consiliul a adoptat o Recomandare privind politica economică a zonei euro („Recomandarea privind zona euro”) ⁽³⁾.
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Țările de Jos ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a Recomandărilor privind zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 92, 24.3.2017, p. 1.

- (3) Raportul de țară privind Țările de Jos pentru 2017 a fost publicat la 22 februarie 2017. Acesta a evaluat progresele realizate de Țările de Jos în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la 12 iulie 2016, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice fiecărei țări din anii anteriori, precum și progresele înregistrate de Țările de Jos în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate la 22 februarie 2017. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Țările de Jos se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. Dintre statele membre care fac parte din zona euro, Țările de Jos au înregistrat cea mai ridicată medie pe trei ani a excedentului de cont curent exprimat ca procent din PIB. Excedentul sugerează o alocare a resurselor sub nivelul optim, existând posibilitatea unor oportunități pentru creștere economică și bunăstare. Venitul disponibil al gospodăriilor este afectat de un nivel ridicat al sarcinii fiscale obligatorii. Datoria privată este ridicată, în special creanțele ipotecare ale gospodăriilor. Bilanțurile împovărătoare ale gospodăriilor conduc la creșterea vulnerabilității la șocuri financiare. Este deosebit de importantă luarea unor măsuri pentru reducerea riscului apariției unor efecte adverse asupra economiei Țărilor de Jos, având în vedere dimensiunea și relevanța sa transfrontalieră pentru uniunea economică și monetară.
- (4) La data de 26 aprilie 2017, Țările de Jos și-au prezentat Programul național de reformă pentru 2017 și Programul de stabilitate pentru 2017. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza respectiva dispoziție în orientările cu privire la aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Țările de Jos se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere și fac obiectul regulii privind datoria. În cadrul Programului său de stabilitate pentru 2017, guvernul intenționează să majoreze excedentul bugetar de la 0,5 % din PIB, în 2017, la 1,3 % din PIB, în 2020. Obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB – continuă să fie îndeplinit cu o anumită marjă pe întreaga perioadă de programare. În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2017, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 58,5 % în 2017, ceea ce este sub valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat. Guvernul prevede o scădere suplimentară a ponderii datoriei publice la 49,3 % din PIB în 2020. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2017, se preconizează că soldul structural va înregistra o creștere a surplusului de la 0,2 % din PIB în 2017, la 0,4 % din PIB în 2018, depășind astfel obiectivul bugetar pe termen mediu. Se preconizează că datoria publică se va menține pe o traiectorie descendentă fermă, depășind nivelul impus de regula privind datoria. Consiliul consideră că, în ansamblu, Țările de Jos ar urma să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2017 și 2018. În același timp, concomitent cu respectarea obiectivului pe termen mediu, există în continuare posibilități de a sprijini creșterea potențială și cererea internă prin intermediul politicilor fiscal-bugetare și structurale, inclusiv al investițiilor în cercetare și dezvoltare, și prin crearea de condiții pentru o mai mare creștere a salariilor reale, inclusiv în contextul dezechilibrelor externe persistente.
- (7) Creșterea înregistrată recent în ceea ce privește ocuparea forței de muncă se poate explica în mare prin creșterea numărului de persoane încadrate în muncă în baza unui contract pe durată determinată și a numărului de persoane care desfășoară o activitate independentă. Procentul ridicat și în creștere al persoanelor cu contracte pe durată determinată și al celor care desfășoară o activitate independentă și care nu au proprii salariați se poate explica prin diferențele semnificative în reglementările aplicabile din legislația muncii, din legislația privind protecția muncii, precum și din legislația fiscală și în materie de asigurări sociale. Deși au fost luate unele măsuri, unii dintre acești factori creează încă un stimulente financiar pentru angajați de a începe să lucreze ca lucrători care desfășoară o activitate independentă sau favorizează angajarea acestora în baza unui contract temporar. Acest lucru poate avea efecte de denaturare semnificative pentru persoanele care ocupă o poziție marginală pe piața forței de muncă și este posibil să fi contribuit la moderarea constatată a creșterii agregate a salariilor reale. Persoanele care desfășoară o activitate independentă sunt de cele mai multe ori insuficient asigurate în caz de invaliditate, șomaj și vârstă înaintată, ceea ce ar putea afecta sustenabilitatea sistemului de securitate socială pe termen lung. Aplicarea măsurilor

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

pentru combaterea activității independente false este suspendată până în 2018. Situația ocupării forței de muncă în rândul persoanelor care provin din familii de migranți rămâne o provocare importantă. Rata de ocupare a forței de muncă pentru migranții care nu s-au născut în UE este cu 20 de puncte procentuale mai scăzută decât pentru persoanele născute în Țările de Jos, doar o mică parte din aceasta explicându-se prin diferențe în ceea ce privește vârsta și nivelul de educație.

- (8) Creșterea din ultimii ani a ratei economiilor realizate de gospodării s-a datorat parțial economiilor mai mari în cadrul celui de al doilea pilon al sistemului de pensii (sisteme private suplimentare obligatorii), la care a contribuit cadrul de reglementare. Distribuția adecvată în cadrul aceleiași generații și între generații a costurilor și a riscurilor, dincolo de normele adoptate cu privire la indexare și rezervele financiare (cadrul de evaluare financiară), ar ajuta gospodăriile să își aloce mijloacele financiare într-un mod mai favorabil creșterii economice. Guvernul și-a anunțat intenția de a reforma în mod considerabil cel de al doilea pilon al sistemului de pensii pentru a îmbunătăți acoperirea și pentru a crea un sistem mai transparent, mai flexibil și mai echitabil din punct de vedere actuarial.
- (9) Finanțarea locuințelor și modelele de economii sectoriale sunt influențate de rigiditățile și stimulentele cu efect de denaturare care s-au acumulat de-a lungul deceniilor. Tendința gospodăriilor de a se îndatora oferind drept garanție bunuri imobiliare se explică în mare parte prin existența de lungă durată a unor stimulente fiscale, în special deductibilitatea fiscală integrală a dobânzilor ipotecare. În pofida consolidării redresării economice, nu au fost luate măsuri suplimentare pentru a aborda acest aspect începând din 2012.
- (10) Investițiile au scăzut în mod semnificativ în perioada crizei economice și de atunci sau redresat doar parțial. Nivelul scăzut al investițiilor la nivelul întregii economii pare să aibă un puternic caracter ciclic, fiind cauzat de încetinirea creșterii pe piața locuințelor și de opțiunile de consolidare fiscal-bugetară. Dacă barierele în calea investițiilor par a fi minore, procedurile de obținere a autorizațiilor de construcție sunt relativ lungi. Nivelul scăzut al investițiilor în energia din surse regenerabile pare a fi legat de dinamica pieței din trecut, de incertitudinea de pe piață și de factori de reglementare. Cheltuielile publice și private cu cercetarea și dezvoltarea (C-D) sunt scăzute având în vedere nivelul instruirii și al rezultatelor școlare, precum și dezvoltarea economică a Țărilor de Jos în comparație cu statele membre cu cele mai bune performanțe. Cheltuielile guvernamentale în acest domeniu au stagnat din 2014, în timp ce cheltuielile private cu C-D se mențin la un nivel scăzut. Nu s-au înregistrat progrese cu privire la recomandarea aferentă a Consiliului pentru 2016.
- (11) În contextul semestrului european 2017, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Țărilor de Jos, pe care a publicat-o în raportul de țară pe 2017. De asemenea, a evaluat Programul de stabilitate pentru 2017, Programul național de reformă pentru 2017 și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Țărilor de Jos în anii precedenți. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Țările de Jos, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările Uniunii, având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea, la nivelul Uniunii, a unei contribuții la deciziile naționale viitoare.
- (12) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2017 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Țările de Jos să respecte Pactul de stabilitate și de creștere.
- (13) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2017 și Programul de stabilitate pentru 2017. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos, adresate Țărilor de Jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2017-2018, Țările de Jos să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Concomitent cu respectarea obiectivului pe termen mediu, să utilizeze politica fiscal-bugetară și politica structurală pentru sprijinirea creșterii potențiale și a cererii interne, inclusiv prin investiții în cercetare și dezvoltare. Să ia măsuri în vederea reducerii denaturărilor rămase pe piața locuințelor și a favorizării îndatorării gospodăriilor, în special prin reducerea deductibilității fiscale a dobânzilor ipotecare.

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să abordeze barierele rămase în calea angajării de personal cu contracte pe durată nedeterminată. Să abordeze creșterea semnificativă a numărului de persoane care desfășoară o activitate independentă fără a avea angajați proprii, inclusiv prin reducerea denaturărilor fiscale care favorizează activitățile independente fără a compromite antreprenoriatul și prin promovarea accesului persoanelor care desfășoară o activitate independentă la servicii de protecție socială convenabile. Pe baza procesului de pregătire cuprinzător care a fost deja lansat, să ia măsuri pentru ca cel de al doilea pilon al sistemului de pensii să devină mai transparent, mai echitabil între generații și mai rezilient la șocuri. Să creeze condiții pentru o mai mare creștere a salariilor reale, cu respectarea rolului partenerilor sociali.

Adoptată la Bruxelles, 11 iulie 2017.

Pentru Consiliu

Președintele

T. TÖNISTE
